
ЖИВОПИС В РОЗРОБЦІ СУЧАСНОГО ІНТЕР'ЄРА: ВИДИ, СПОСОБИ РОЗТАШУВАННЯ, КОМПОЗИЦІЇ В ПРОСТОРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

УДК 747:643.53

Матійко О. В., Прокопенко Н. О.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Проаналізовано особливості розміщення художніх елементів в проектуванні сучасного дизайн інтер'єра житлових приміщень. Розглянуті основні принципи та правила застосування живопису в інтер'єрі. Наведенні загальні рекомендації щодо розташування та планування живописних елементів.

Ключові слова: *інтер'єр, живопис, композиція, функціональність.*

Формування художнього образу в інтер'єрі відбувається за допомогою взаємодії різних видів і жанрів мистецтва. У місцях суспільного призначення, як правило, синтезуються різні напрями мистецтв, де живопис носить монументальний характер. У житлових будинках найчастіше має місце станковий живопис, декоративний розпис.

Сучасний живопис вносить свій вагомий внесок в оформлення інтер'єрів, створює можливості для рішення, здавалося б, нерозв'язних завдань у подоланні архітектурних "незручностей". Справжній фахівець повинен знати, як за допомогою візуальних ефектів, не прибігаючи до перепланування, сховати непотрібні виступи, перетворити глуху стіну в море, що йде в перспективу, візуально зробити стелю вище, а вікно ширше. Вона дає можливість конструювати простір, візуально змінювати його розміри й форми. Настінний живопис, будучи досить цікавим дизайнерським рішенням, здатний перетворити, облагородити і зробити яскравим та витонченим практично будь-який інтер'єр. Професіоналізм художника зобов'язаний допомагати зробити будинок стильним і унікальним.

Індивідуальність і завершеність обстановці при проектуванні інтер'єра надають художні аксесуари, помешкання без них здається нежитловим і

незатишним. Як відомо, живопис, його колорит, має досить сильний вплив на емоційний стан людини. Вдало вибрана картина підвищує настрій і продуктивність праці. З її допомогою можна виправити найважливіші проблеми в інтер'єрі, а ще один погляд додасть відчуття новизни.

Крім естетичної складової, картина є ще й предметом, що впливає на сприйняття інтер'єру приміщення в цілому. Залежно від тональності й сюжету, вона може зробити кімнату більш просторою або інтимною, світлою або затемненою, строгою й офіційною. Морський пейзаж розширює границі кімнати, умиряє й пропонує помріяти. Лісовий пейзаж або пейзаж зі сценою полювання прекрасно "улаштується" в особистому кабінеті або в залі "мисливської слави". Яскравий осінній пейзаж пожвавить будь-яку, навіть, саму темну кімнату. Практично будь-який натюрморт прекрасно впишеться в інтер'єр обідньої зони, облагородить кухню.

Один зі способів декорування інтер'єра без зміни його конструктивних властивостей є настінний розпис. При плануванні декоративних розписів стіни або стелі враховують такі характеристики як простір, фактура, колорит. Важливим критерієм малюнка також є масштаб – він повинен бути порівняним і з масштабами приміщення й з людським ростом. В ансамблі з настінним живописом застосовуються також візуальні технології розширення простору, такі, як фреска.

Фреска (італ. Fresco – сирий) – це живопис водяними фарбами по свіжій, сирий штукатурці. Відомий також розпис по сухій штукатурці – аль секко. В інтер'єрах, що використовує цитати із класики або античності або створених по стильових принципах цих епох, доречні фрески, що імітують пейзажі, жанрові сценки, популярні в той час. Наприклад, якщо взяти за основу стиль бароко, те використання італійських пейзажів або античних руїн для розпису стельових плафонів буде досить доречно. А в готичному інтер'єрі можливі розписи, що імітують кам'яну кладку стін і склепінних стель замків Середньовіччя. В інтер'єрах, стилізованих під модерн, застосовний декоративний або реалістичний рослинний розпис. Можливий варіант, коли в розписах кімнат і приміщень використовуються теми різних епох. Вітальню можна зробити середньовічним

замком, а в спальні розмістити античне ложе. У гостьовій зоні застосувати єгипетські мотиви, а в інтимній частині квартири стіни або потовк розписати римськими орнаментами або "наскальним" живописом.

Ще один варіант фрескового живопису – гризайль – застосовується для створення ілюзії обсягу архітектурної деталі, зображуваної на площині стін і стелі. Ця техніка будується на застосуванні приглушених відтінків сірого, бежевого, коричневого й білого кольору. За допомогою гризайли можна створювати цікаві композиції на площині стін, імітувати різноманітний ліпний декор, драпірування, пілястри, колони з капітелями, можна обіграти малюнком дверей і стінні прорізи.

Крім найважливішої проблеми – вибору, існує й не менш значима проблема розміщення живописних елементів в інтер'єрі. Місце звичайно вибирають із урахуванням загальної композиції інтер'єра й розміщення меблів. Розглянемо основні композиційні правила.

1. Розміщення картин повинно збігатися з розташуванням функціональних зон.

У вітальню найкраще підходять великі яскраві полотна, що створюють атмосферу врочистості, що піднімають настрій. У їдальні логічні натюрморти. У кабінеті будуть доречні графічні роботи в техніці акварелі з міськими пейзажами. Яскраві авангардні картини добре доповнять мінімалістський інтер'єр. Полотна імпресіоністів і акварелі з рослинним малюнком прикрасять обстановку в стилі модерн. Роботи такого роду гарні не тільки як окремий твір мистецтва, але і як колірна пляма, що надає будь-якому приміщенню особливий колорит. Наприклад, у їдальні – над обіднім столом, а в зоні відпочинку – над кріслом. Картини, розташовані на стику житлових зон можуть виконувати функції сполучної ланки, служити своєрідним переходом з однієї зони в іншу. Це особливо актуально в сучасних будинках з більшим відкритим простором, де житлові зони як би "перетікають" одна в іншу. Щоб їх позначити й зв'язати між собою саме й можуть використовуватися мальовничі полотна або декоративні панно. Графіка і акварелі, як правило, оформляються в паспарту, що дає додаткову колірну й фактурну площину: воно може імітувати шкіру, замшу й всі

види паперу. Ці види живопису дуже критичні до вологості і яскравого світла. Тому, картину, оформлену в паспарту, покривають тонким склом, а потім ще й вставляють у рамку. Підбираючи до рами відповідне паспарту, підкреслюється їхня єдність зі стилем інтер'єра.

2. Вибір розміру картини.

Полотна невеликих і середніх розмірів можна розмістити над меблями. Більші по розмірі картини або художні панно краще розмістити у вільних простінках або над низькими меблями, наприклад, диваном або комодом. Графіка, акварель, а також сучасний живопис у стилі поп-арт сполучаються практично з будь-яким меблюванням. У цьому випадку полотно можна повісити над меблями по центру або змістити в одну сторону для кращого зорового сприйняття. Розміщати картини переважно на стінах з однотонними шпалерами. Картини більших розмірів не бажано вішати в маленьких кімнатах, вони візуально зменшать простір.

3. Використання освітлення.

Велику роль у розташуванні картин грає освітлення. Якщо в кімнаті недостатньо світла, то можна повісити додатковий спеціальний світильник над картиною. При розміщенні картин в інтер'єрі необхідно враховувати не тільки перераховані вище рекомендації, а й, насамперед, стилістику картин, щоб вона сполучалася й гармоніювала із загальним стилем інтер'єра. Освітлення картин повинне бути максимально наближене до природного. Ідеальний варіант, особливо для полотен під склом, – крапкові світильники, причому не з жовтим, а з білим світінням, спрямовані на кожну картину. Щоб уникнути ефекту дзеркала, для картини використовується спеціальне скло "анти відблиск".

4. Вибір архітектурного оздоблення.

Дуже важливим для правильного сприйняття картини є фактура, колір маюнок настінного покриття. Одне й теж полотно зовсім по-різному буде виглядати на тлі цегельної стіни, дерев'яних панелей або шпалер у квіточку. Ідеальним тлом для абстрактного полотна служить білена поверхня стіни. На тлі великого світлого простору стіни яскраве й контрастне полотно виглядає

особливо вирашно. Картини у світлих пастельних тонах візуально розширяють приміщення. Великі і яскраві візерунки на стінах несумісні з картинами.

5. Масштабні співвідношення.

Розміщені в строгому або довільному порядку, картини повинні становити цілісну композицію, бути органічною частиною інтер'єра. Невеликі по формату картини, які б втратилися на величезній стіні, виграють від сусідства з іншими картинами. Крім того, окреме велике полотно статично й незмінно, у той час як у групі картин можливо зробити перестановки, заміни. Композицію може становити рідка колекція або збори зображень на певну тему: пейзажі, портрети, квіти, тварини. Розміщення декількох картин горизонтально в одну лінію може візуально подовжити кімнату, і, навпаки, при розміщенні вертикально по стіні – можна одержати ефект збільшення висоти кімнати.

6. Класичний живопис вдало вписується в класичний же інтер'єр з каміном, шовковими шпалерами, меблями з масивної деревини, кришталем і позолоттю. Жанрові сценки можуть підкреслити рід занять власника вдома або натякнути про сферу його захоплень.

Висновки:

Художні елементи в інтер'єрі дозволяють скорегувати пропорції меблів, організувати рух по приміщенню, візуально розширити простір або зробити його вище. Картина може стати центральним елементом інтер'єра, що приковує до себе увагу або ненав'язливе доповнення, підтримкою загальної ідеї. Останні тенденції в оформленні інтер'єрів припускають просторе розміщення кожної картини, щоб глядач міг сконцентрувати увагу на полотні й без перешкод оцінити його своєрідність. Об'єднуючим початком може бути колір або колористична гама (контрастні чорно-білі зображення або пастельні), а також напрямок в мистецтві (орієнталізм, класика). Таким чином, сполучаючись або контрастуючи, домінуючи або доповнюючи один одного, у кожному разі художні елементи формують інтер'єрний простір.

Matiyko A. V., Prokopenko N. O. The development of art in modern interior: types, planning methods, the composition of a spatial environment

In article presents analysis of the location of painting elements are analyzed in planning of modern interior of dwelling apartment. Considered basic principles and rules of painting in the interior. These announces general recommendations for the placing and planning of picturesque elements.

Key words: *interior, painting, composition, function.*